

VÉGVÁR

2005 szeptember, I. évfolyam II. szám

Székelyderzs és Székelymuzsna ingyenes havilapja

Isten és a kisborjú esete

Az elmúlt esztendőben feleségemmel egy háromszéki kis faluban nyaraltunk. Kerékpáron jártuk a vidéket, halásztunk, pihentünk, terveztünk. Egy napon szürkületkor érkezünk vissza a faluba. Nem sokkal előttünk ment haza a csorda. Az út szélén egy fiatalember istentelenül ütött egy borjút és ordított neki: „Ha nem tudod, hogy merre kell menni, majd én megmutatom neked, vagy kiütöm a két szemed a fejedből, hogy azt a...” Nehezen bírtam ki, hogy oda ne szóljak, hogy meg ne kérdezzem, mit szólna hozzá, ha valahányszor életében rossz útra téved, Isten ilyen kegyetlenül szapulná? Maradna-e a hátából legalább bocskorszíjnak való? De hát az én hitvilágomban nem egy ostromozó Isten él, aki állandóan bünteti és rettegésben tartja az embert. Én egy olyan Istennel élek közösségben, aki gyermekeként tart számot rám, akit én (mi) Jézustól tanulva Atyának nevezünk.

Én ilyen Istenképpel akarok magamnak választ adni az árvízi katasztrófára, illetve minden hasonló történésre. Tudom, hogy nem csak én, hanem majdnem mindenki választ keres a történetekre. A legegyszerűbb és legnevetsegebb válasz, amit a legtöbbször hallottam: Isten büntetése. Már rögtön másnap - miközben néhányan csomagoltunk, hogy gyors segítséget nyújt-

sunk az árvízkárosultaknak - megállított két roma testvér és előadták, hogy ez bizony Isten büntetése, mert meg van írva, hogy jelek lesznek égen és földön, hogy a végítélet előtt nagy sötétség lesz. Azóta erre már többen rákérdeztek, és látom az újságokban is hirdelve, hogy itt vagy ott arról tartanak előadást, hogy a végítélet előtt mit kell cselekedni.

Amiről szó van: egyre több kezd lenni a természeti katasztrófa, egyre több ember hal meg valamilyen gyógyíthatatlan betegségben, egyre kiszámíthatatlanabb és szélsősége sebb az időjárás, egyre kibíratatlanabb a meleg, egyre aggasztóbbak a telek. A tudósok egy része azt mondja sivatagosodunk, a másik része szerint jegesedünk.

Amiről még beszélnek:

minden, ami történik Isten szerint történik. A katasztrófahelyzetek hát Isten büntetései. Mindezt azért méri ránk Isten mert gonoszok vagyunk, mert elfordultunk tőle.

Ilyen egyszerű lenne? Ezzel le lehet tudni mindent? Ezzel le lehet háritani a felelősséget?

Amiről nem beszélnek: a felelősség. Isten megteremtette a világot és a teremtett világban az embernek szabadságot adott. Szabadsággal választhatunk a jó és a rossz között. Szabadok vagyunk, hogy eldöntsük, ha már Isten gyermekeinek neveznek, akarunk-e azok is lenni? Szabadok vagyunk arra, hogy eldöntsük, akarunk-e tiszták lenni, ahogyan Ő is tiszta? (1 János 3:1-3) Szabadságot kaptunk arra, hogy Ábel tisztaságát, vagy Káin bélyegét; a halált vagy az életet válasszuk.

Székelyderzs - Vártemplom

folytatás a 3. oldalon

• a tartalomból •

A 247-es kormányrendeletéről ♦ Az Arany ember tájain ♦ Az árvízkárosultakat segítők listája ♦ Tízezren együtt - Verespatakért ♦ Gyermekoldal ♦

Fontos tudnivalók a 247-es számú, 2005. júliusában megjelent tulajdonjogi törvénycsomagról

A 247/2005 számú törvénycsomag nagyon sok módosítást tartalmaz az elmúlt években megjelent és jelenleg is alkalmazásban levő törvények tekintetében. Mivel ez a törvénycsomag több mint 100 oldalas, megpróbálom néhány mondatban vázolni fontosabb előírásait:

Az a volt tulajdonos, aki nem igényelte vissza földterületeit, erdőit és más ingatlanjait, megteheti most. Ha van ilyen eset, akkor legkésőbb szeptember 22-ig lehet írásbeli kérés alapján kérvényezni a földtulajdonjog megállapítását.

A kéréseket a Polgármesteri Hivatalhoz kell letenni személyesen vagy meghatalmazott által.

Abban az esetben, ha több örökös van, a kérést az örökösök mindenike alá kell hogy írja.

A kérés mellé csatolni kell a következő okmányokat: tulajdonjogi bizonyítvány (telekkönyvi kivonat), öröklési bizonylat, bírósági határozat, ha létezik, és minden esetben születési bizonyítvány, halotti bizonyítvány illetve bármilyen más akta, amellyel igazolni lehet a tulajdonvisszaigénylés jogosultságát.

2005. szeptember 22. után nem fogadnak el kéréseket - ezt nagyon fontos tudni.

Azoknak a volt tulajdonosoknak akik már visszaigényelték területeiket, nem kell újabb kérést benyújtaniuk.

A törvény kihangsúlyozza, hogy minden esetben, ha természetben vissza lehet adni az elkobzott ingatlanokat, kötelező módon úgy kell visszaadni. Ha erre nincs lehetőség, a községi bizottság köteles felajánlani a volt tulajdonosoknak a község tulajdonában lévő területeket, egyenértékben. Ha a volt tulajdonos ezt nem fogadja el, és döntését írásos formában a bizottság tudomására hozza, ebben az esetben felterjesztődik a megyei bizottsághoz kárpótlásra.

A törvény kihangsúlyozza, hogy ez a kárpótlás semmilyen esetben sem pénzbeli, hanem értékpapírok formájában kárpótolják az erre jogosultakat.

A visszaigényelt területeket az eredeti helyen kell visszaszolgáltatni. Amennyiben ez nem lehetséges, mert az adott terület törvényesen már foglalt, a tulajdonosnak fel kell ajánlani más területeket a község közigazgatási területén belül.

A törvénycsomag szabályozza a történelmi egyházak tulajdonjogát is. Amennyiben nagyobb mezőgazdasági terület volt az illető egyház birtokában, mint amit visszaigényeltek a jelen törvény megjelenéséig, kérhetik a birtokbahelyezést az egész területre, visszaállítva így az 1945. évi állapotokat.

E törvény szigorításokat vezet be a büntetőtörvénykönyvben a magántulajdon védelmében. Börtönbüntetéssel sújtható például az a személy, aki a tulajdonos beleegyezése nélkül részben vagy egészben jogtalanul elfoglalja bárki magántulajdonát.

Jelen törvény bevezeti a föld utáni életjáradékot Romániában is. Az életjáradék azt a pénzüsszeget jelenti, amelyet a földtulajdonos kaphat abban az esetben, ha eladja vagy bérbeadja a földjét. Az életjáradék nagysága a következő: minden hektár eladott mezőgazdasági terület után 100 euró évente, vagy minden hektár bérbe adott terület után 50 euró évente.

Életjáradékban részesülhetnek azok a magánszemélyek, akik betöltötték 62. életévüket és 10 hektárig terjedő mezőgazdasági területtel rendelkeznek.

Minden megyében a közeljövőben meg fog alakulni az Országos Életjáradéki Hivatal irodája, amelynek az lesz a feladata, hogy nyilvántartást készítsen az életjáradékot igénylőkről és biztosítsa az igénylők kifizetését.

Meggyőződésem, hogy ezzel a törvényismertetővel nem sikerül a tulajdonjog nagyon bonyolult kérdéskörét tisztázni. Ezért kérem, forduljanak bizalommal hozzám, vagy a Polgármesteri Hivatal munkatársaihoz, bármilyen probléma merül fel és megpróbálunk érdemleges választ adni minden kedves érdeklődőnek.

Pál Ernő

MIT TEGYEK HA...

...jogi tanácsadásra van szükségem

(2)

A Viharsarok Egyesület jogi tanácsadási szolgáltatásáról fontos tudni, hogy elsősorban a lakosság és a hatóságok közötti nézeteltérések, problémák, törvényes ügyek lebonyolításában próbálja segíteni az érdeklődőket, nem pedig a személyes konfliktusok rendezésében.

A szolgáltatás igénybevételének módjáról előző számunkból értesülhettek olvasóink, további információkért pedig a Viharsarok Egyesülethez fordulhatnak Muzsna 110 szám alatti székhelyünkön, vagy a 0266 222143-as telefonszámon. A jogi tanácsadás következő időpontjai: szeptember 16. és 30.

Szabó Andreea

folytatás az 1 oldalról

Popper Péter egy regényében ezt így írja le: „Isten elengedte a kezünket egy időre. Ránk bízta önmagunkat. Talán azért, hogy kipróbálja hűségünket. Talán azért, hogy teljesen megérjünk a szabadságra. (...) Jó és Rossz tudóivá lettünk, hogy most már szabadon válasszunk a Világosság és a Sötétség között. Baj támadt ebben a Szellem nélküli világban. Nagy baj. Nem bizonyultunk méltónak a szabadságra. Úrrá lett bennünk a kéj, a pénz és a hatalom

áhitása. A vágyak ördöge korbácsol bennünket.”

Nem jó utat választottunk. Hiszem, hogy a katasztrófák nem azért történnek mert Isten büntetni akar; nem azért, mert közeledik a végítélet. Egyszerűen azért, mert letérünk az útról és pusztítjuk magunkat, a világot, környezetünket, a Földet. Mindent. A katasztrófák azért történnek, hogy felhívják a figyelmünket, nem jó úton járunk. Figyelmeztetnek arra, hogy a szabadság nem csak joggal, hanem kötelességekkel is jár. Azért születünk, hogy a „föld sebeit begyógyítsuk”,

hogy Isten tervének, az Ő országának megvalósulásán dolgozzunk, hogy segítsünk neki.

Amikor tehát ezt hallom, hogy minden Isten büntetése, én így biztatlak benneteket testvéreim:

„Az Isten akarata az, hogy jót cselekedve némítsátok el az értelmetlen emberek tudatlanságát, mint szabadok: nem úgy, mint akik a szabadságot a gonoszság takarójául használják, hanem mint Isten szolgálói.” (1Pét 2:15-16)

Demeter Sándor Loránd

Zászló a szélben

*„Ha én zászló volnék,
sohasem lobognék,
mindenféle szélnek
haragosa lennék,
akkor lennék boldog, ha
kifeszítenének,
s nem lennék játéka min-
denféle szélnek.”*

Bárki, ha kezébe vesz egy könyvet, amelyben a zászlóról írnak, többek közt ezt olvashatja benne: „... színeivel és ábráival jelezhet államiságot, nemzetiséget, egyházat, várost, megyét, szentet, uralkodó vagy főúri családot, rangot, intézményt...” Továbbá arról olvashat, hogy mit is fejezhet ki egy zászló. Így „gyászt, megadást, békés szándékot, vesztegzárat.”

Színeivel és ábráival településünk újonnan készült zászlója először is az egy helyre való tartozást, a Székelyderzsbe, Székelyderzshez való tartozást jelzi mindnyájunk számára.

Kifejező üzenete a zászló központi részében található címerből derül ki, amely azt mondja el nekünk, hogy Székelyderzshez való tartozásunkban mi is jellemző életünkre, mi az a hagyomány, amely őseinken keresztül velünk öröklődik tovább?

A címerből az derül ki, hogy székelyderzsi mivoltunk, - miként azt településünk elő-

neve is jelzi - a székelységhez kötődik, abban gyökerezik. A nap, a hold és a lefelé hajló páncélos, kardos kéz által azzal büszkélkedünk, hogy több száz éves székely örökség hordozói vagyunk.

A székely címerrészlettel szemközt egy faeke képe látható, amelynek eredetije megtalálható a település múzeumában. Ezzel mindenkinek azt üzenjük, hogy a székelyderzsi ember kötődik a földhöz, hogy annak megmunkálásából és terméséből él.

A címer alsó részében piros téglafal látható, amellyel - a földművelés mellett - egy olyan munkára hívjuk fel a figyelmet, amely nagyon jellemző ránk, székelyderzsiekre: az építkezésre. Ha a korondiakat a cserépedény készítése tette ismertté, akkor a székelyderzsieket hajlékoknak, otthonoknak az építése. Bárhol a világban, ahol egy korondi cserépárust találunk, bizonyosan van a közelében egy székelyderzsi építőmester is.

A fentiek mellett zászlónknak még egy kifejező üzenete van. Ezt pedig a címer közép-pontjában elhelyezkedő templommal mondja el mindenkinek. A valóságban is, templomunk a település középpontjában, Y alakú térképe szárainak találkozásánál helyezkedik el. Építési helyével képletes formában is jelezték

őseink, hogy ami életüket, mindennapjaikat, székelységüket, munkájukat összefogja, az a templom. A templomon keresztül pedig az egy igaz Isten.

Ezt az üzenetet hordozva lobogja zászlónk: voltunk, leszünk, vagyunk. Isten adja, hogy üzenetét mi is magunkkal hordozzuk, bármerre járunk a világon!

*Pál Ernő
polgármester*

Székelyderzs zászlajának felavatására 2005. július 2-án került sor.

BIBLIAI UZENET

„Egy a test és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is: egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, egy az Isten és Atyja mindeneknek.” (Efézus 4:4-6)

Adjon az Isten gyermeket!

Ebben az évben ötödik esztendeje annak, hogy az unitárius lelkésznek (erdélyiek és anyaországiak) évente baráti találkozót szerveznek, ahol különböző női és lelkész női problémákat osztanak meg egymással. Személyes tapasztalataikat arra hasznosítják, hogy női lelkésztársaik gyülekezeti munkáját segítsék, illetve felhívják egymás figyelmét azokra a nehézségekre, amelyekkel egy gyülekezetben tevékenykedő női lelkésznek kell szembenéznie.

2005. augusztus 23-24-én Székelyderzsben került sor a baráti közösség találkozójára. A szép számban (15) résztvevő lelkésznek és papnővendékek házigazdája Újvárosi Katalin lelkész nő volt, ezúttal papnői és nem papnéi minőségében.

A baráti közösség fő témája a gyermekáldás, gyermekvállalás volt. Azokról a tapasztalatokról beszéltek egymásnak és egymással, hogy egy

női lelkész milyen kihívásokkal szembesül, amikor egyszerre anya és lelkész is. Mert bizony vannak igen kényes kérdések. Például az, hogy egy gyülekezetben élő lelkész nő miként tud gyermeknevelési szabadságra menni? Vagy az, hogy miként viszonyulnak a lelkésztársak ahhoz, hogy a kolléganő szülni megy: „adjon az Isten sok magyar és unitárius gyermeket”, vagy „már megint szül”? Hogyan fogadja némelyik gyülekezet, hogy női lelkésze van? Sorolni lehetne tovább a kérdéseket. Ami fontos, az a beszélgetés végkicsengése: bármilyen akadályok is merüljenek fel, azért adjon az Isten gyermeket!

Adja az Isten, hogy példájuk erős legyen!

Demeter Sándor Loránd

Nem lehet divat a halál!

A Nyikó-menti Kobátfalván 2005. augusztus 18-21. között tartotta az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet a hagyományosan minden évben megrendezésre kerülő ifjúsági konferenciáját. Az idei volt a sorban a 29.

A négy napos ifjúsági konferencián Székelyderzsset 13 fős küldöttség képviselte, akik a koncertek, kézműves tevékenységek, irodalmi pillanatok mellett és közben megpróbáltak okulni a konferencia állandó témájából. Az állandó téma ebben az esztendőben: a szenvedélybetegségek voltak.

Az első – igen népszerű – előadó Kurdics Mihály kecskeméti nyugalmazott rendőr alezredes több mint kétórás vetített képes előadásban beszélt a különböző drogokról, azok eredetéről és következményeiről. Lendülettel előadását egykori bűnügyi élményeivel és tapasztalataival fűszerezte. A fenti cím tőle szár-

mazik. Ő mondta el, hogy bár nagyon sokan azt mondják, ma már divat kábítószeresíteni, ő mindig azt válaszolja: nem lehet divat a halál! A több mint kétszáz résztvevő nagy többségének a kérésére másnap a szervezők beiktattak még egy Kurdics előadást.

Simó Margit székelyudvarhelyi pszichológus, a szenvedélyes kötődésekről és azok következményeiről beszélt. Pszichológusként még arról ejtett szót, hogy miként lehet, kell viszonyulni egy olyan emberhez, aki szenvedélybeteggé vált; és felvetődött az a kérdés is, hogy a visszaesőnek hányszor szabad megbocsátani. Mivel a téma helyenként érintkezett Kurdics előadásával, spontán kialakult együttműködés tanúi lehetnek a hallgatók, hiszen a két előadó egymást kiegészítve beszélt a témáról.

Pál Tünde sepsiszentgyörgyi unitárius vallás tanár, pozitív pszichoterápiás tanácsadó főként az étel- (bulímia, anorexia) és érzelmi függő-

ségekről (párkapcsolatok, családi kötődések, anyáról való leválás) beszélt.

A konferencia záróelőadását az Egyesült Államokban élő szellem- és vallástörténész George Williams tartotta. Előadásában arra világított rá, hogy ugyanazt a szenvedélyt, amellyel testünket, szellemünket, önmagunkat romboljuk, át lehet fordítani pozitív szenvedéllyé. Példaként a meditációt és az abban tapasztalt élményeket említette.

Az előadásokat kis csoportos beszélgetések követték, ahol mindenki személyes megközelítésben beszélhetett a témáról. Egy ilyen kiscsoportban derült ki például, hogy az egyik közeli város diszkójában drognak számító Extasy tablettát adnak minden belépőnek a jegy mellé, hogy „jól érezze magát”.

Szombaton este – a már megszokott hagyomány szerint – Role koncerten mulathattak a résztvevők. Vasárnap ünnepi istentisztelettel és emlékjellegző kopjafaavatással ért véget a rendezvény.

UNITÁRIUS ÖSVÉNY (Gzire Szabolcs nyomán)

(folytatás előző számunkból)

Hogyan lehetne az unitarizmus szabadelvűségét összefoglalni?

Íme egy töredékes összefoglalás: az egyetlen dogma, hogy nem létezik dogma. Tévesen azért beszélnek úgy valamely liberális vallásról, mint visszajára fordított dogmatizmusról, mert csak azzal jellemezhető, amit nem hisz.

A jellem a vezéreszme, nem a hitvallás. Van ugyan egy közösen megfogalmazott hitvallás, de minden hívő maga alakíthatja hitét. Ezért kötelező a vallási türelem, a másság elfogadása.

Az értelem és a lelkiismeret felelős szabadsága fontosabb minden külső tekintélynél vagy hagyománynál. Így lesz az a személyes Isten személyes megtapasztalásának vallása.

Az időszerűség: az Evangélium kijelentéseiben inkább azt keressük, ami a mai gondokat érinti, mintsem a hagyományokat. Ez az időszerűség állandó párbeszédre kötelez a világgal, az idővel, a kultúrával és a tudománnyal. A tenger felé haladva marad hű a folyó a forráshoz (Garaudy), a vallás pedig a világgal, a civilizációval való találkozásában maradhat hű az Evangéliumhoz.

Igazabb ez más vallásnál?

Nem. Nincs egyedül igaz vallás, mint ahogy a csúcsra sem egyetlen ösvény vezet fel. Az ösvények járhatósága, egyenessége között azonban van némi különbség. A vallások esetében ezt követelményként talán úgy lehetne megfogalmazni, hogy a vallás legyen egyszerű, tehát az Istenhez emelkedni vágyó lélek elé ne gördítse az átláthatatlanság, a teológiai körmönfonság akadályát, a lényegest a lényegtelenről jól különítse el, az értékek világában adjon határozott eligazítást, követőinek adjon erőt és bizalmat, derűt és ne félelmet ébresszen bennük, az emberi természetből azt hozza felszínre, ami benne a legjobb és legnevesebb: az istenit. Mindezt a jó Istenhez hasonlóvá válás vágya mozgassa, és ne a büntető Istentől való félelem. Az unitárius kereszténység a fentieknek igyekszik megfelelni.

(Folytatjuk)

A székelyderzsi unitárius egyházközség augusztusi szertartásai

- 2005. augusztus 14-én istentisztelet keretében Dénes Csaba és Ozsváth Éva Márta kislányát, Ágotát megkereszteltük az egy igaz Isten nevében és fölvtük az Unitárius Egyház tagjai közé, Jézus követésére.

- 2005. augusztus 6-án megáldottuk Dénes Attila és Pál Jutka Viola házasságkötését, akik az egy Isten színe előtt fogadtak örök hűséget egymásnak.

- 2005. augusztus 28-án a falu határáig kísérve búcsúztunk Dénes Dezsőné Hoggyai Irén testvérünkötől, akit a székelyudvarhelyi református temetőbe, hitvestársa mellé helyeztek örök nyugalomra.

A székelymuzsnai unitárius egyházközség ezévi szertartásai

- 2005-ben utolsó útjukra kísértük Kovács Lajosné, Gedő Elekné és Gedő Márton testvéreinket.

A székelymuzsnai református egyházközség ezévi szertartásai

- 2005-ben megkereszteltük Dénes Győző és Bán Noémi kislányát Barbarát.

- 2005-ben utolsó útjukra kísértük Dénes Béláné (Rozália), Kinda Mihály, Márton Sándorné (Mária), Kovács B. Domokos és Lajos Sándor testvéreinket.

Székelyderzs

Unitárius Evangéliumi Gyermekhét

Több mint fél éve folynak kisebb-nagyobb megszakításokkal egyházközségünkben a vasárnapi istentisztelet mellett az unitárius vallásórák. Ennek részeként álmodtuk meg 2005. augusztus 1-8 között az egyhetes, egész napos foglalkozásokat a gyerekekkel. A legkisebektől a konfirmandusokig szeretettel vártunk mindenkit.

A hét témája a vallások köré csoportosult, célja a vallások mélyebb megismerése volt. Az unitárius, katolikus, református vallások, valamint egyes szekták hitelveivel ismerkedtünk elméletben és gyakorlatban, játékos formában. A vallásismeret mellett természetesen jutott idő arra, hogy átismételjük Székelyderzs történetét és a templommal kapcsolatos fontos tudnivalókat. Emellett énekeket, imádságokat, bibliai történeteket tanultunk.

Minden találkozást a Mi atyánk és az unitárius hitvallás elmondásával kezdtünk és így is búcsúztunk egymástól. A délelőtt mindig a tanulás, a délután a játék és az ismétlés jegyében telt. Mindenki izgatottan várta a vetélkedő kezdetét, ahol öt csapat mérhette össze erejét, amelyek egy-egy bibliai történet kapcsán kapták a nevüket. A történetet megadott kulcsszavak alapján ők fejtették meg. A csapatnevek alapján hadd fejtse meg a kedves olvasó a történeteket: *Világosok, Kiűzöttek, Magvetők, Tékozlók, Irgalmasok*. A csapatoknak először egy kérdéssorra kellett válaszolniuk, amely a délelőtti vallásórán elhangzotakra kérdezett rá, majd csapaterősítő és ügyességi feladatokat kellett megoldaniuk. Kedvenc játéknak a számháború minősült. E játék keretében a székelyderzsiek védték a templomot a támadó tatároktól. A helyszín mi lehetett volna más, mint a vártemplom területe. E játéknak köszönhetően született meg a templomvédő derzsiek jelszava és csatakiáltása, amelytől gyakran visszhangzott a környék: egy az Isten! Az est végén mindenki izgatottan vette számba, hogy hány pontja van a csapatának, és hány pontot sikerült neki személyesen összegyűjteni. Mert pontot lehetett kapni a megjelenés mellett a jó viselkedésért, a jószívűségért, bármilyen jó cselekedetért, csapatépítő tevékenységért.

Az evangéliumi gyermekhét a vasárnapi istentisztelettel ért véget. A rövid istentisztelet

után a gyermekek bemutatót tartottak a héten tanultakból. A több mint negyven gyermek mindenike egy emléklappal és - az egyházközség jóvoltából - ajándécsomaggal térhetett haza. Az *Irgalmasok* nevű nyertes csapat emellett egy tortát is kapott ajándékba, amelyet jó unitáriushoz méltóan megosztott a többiekkel. Akik a legtöbb pontot gyűjtötték, értékes könyvjutalmat is kaptak, szintén az egyházközség jóvoltából. A kis csoportban I. díjat kapott Ballók Csabika, II. díjat kapott Kovács Anita és Kovács Boglárka. A nagy csoportban I. díjat kapott Elekes Cristoffer, II. díjat kapott Brók Árpika, Dénes Norbert és Kovács Imola.

A gyermekhét záróakkordja az egyházközség vallástermében tartott szeretetvendégség volt, ahol tea és kávé mellett örvendhettünk egymás jelenlétének és gyermekeink vidámságának.

Angol vallástábor Homoródszentmártonban

A homoródszentmártoni unitárius ifjúsági központban augusztus 8, 9, 10-én rendhagyó eseményre került sor. E három napon a környékbeli 8-12 éves unitárius gyermekeknek angol nyelvű vallástábort szerveztek. A tábor megálmodója Székely Kinga Réka homoródszentpéteri lelkész. Az anyagi fedezet nagy részét Homoródszentpéter amerikai testvérgyülekezete állta, a tábor angol nyelvű vezetői is onnan érkeztek.

Ebben a rendhagyó táborban egyházközségünkben öt gyermek vett részt, akik igen kellemes élményekkel és kedves ajándékokkal érkeztek haza.

Belgrádtól a Vaskapuig Az Arany Ember tájain

Népek országútja - így is szokás nevezni a Dunát, amely a németországi Fekete-erdőből elindulva a legkülönbözőbb tájakon és a legkülönbözőbb népek által lakott vidékeken halad át, mígnem a Deltában eléri a Fekete-tengert. Arra vállalkoztunk, hogy Belgrádtól - Hunyadi János diadalának színhelyétől, az egykori Nándorfehérvártól - a Vaskapuig kövessük a folyamat, szorosabbra fonva ismeretségünket a Dunával, amely hol magas várak falai alatt, hol hegyszorosokban, hol pedig tengernyi szélességűvé duzzadva rója útját a tenger felé.

Utunkat székelyeknél kezdjük, Kevevára városában, amelytől nem messze ezerhatszáz méter széles a folyam. S hogy mit keresnek a székelyek a Vajdaság legdélebbi szegletében? A madéfalvi veszedelem után Moldvába menekült családok némelyike később Bukovinába - a mai Szucsáva megyébe - került, 1883-ban onnét telepítették őket az Al-Duna mellékre. Három székely telepes falut alapítottak akkor a Magyar Királyság déli határvidékén - a Pancsova melletti Sándoregyházát és Hertelendyfalvát, valamint Kevevára szomszédságában Székelykevét. Az előbbieken mára igencsak előrehaladt az asszimiláció, azonban Székelykeve - 96 százaléknyi magyar ajkú lakosságával - ma is a Kárpát-medence legdélebbi magyar települése. Innen költöztek a szomszédos városba, Kevevára vendéglátóink, Mákszem Katalin és Varga János. Ha valamelyik muzsnai vagy derzsi polgár jövőre ellátogat a csiksomlyói búcsúra, nem lehetetlen, hogy velük is találkozzon majd. Ugyanis a házaspár - több ezer társukhoz hasonlóan - a hajdani Magyarország és Ó-Szerbia határvidékén is megmaradt annak, ami: székelynek.

Kevevára a kiindulópontunk akkor is, amikor a szerb főváros, Belgrád - az egykori Nándorfehérvár - felé vesszük utunkat. Belgrád különös város - legújabb negyedében felhőkarcolók sorakoznak, klasszikus épületei viszont a Monarchia stílusát követik, de a közel két és fél milliós metropoliszban törökös küllemű, tapasztott falú építményekből is maradt néhány mutatóban. A muzulmán idők emlékét ma egy működő dzsámi őrzi, amelyben ottjártunkkor is darócnadrágos, fehér süveges albánok imádkoztak Allahhoz. A Belgrádba látogató magyar számára azonban a Kalimegdán, a nándorfehérvári vár a legfőbb látnivaló, ahol mindmáig kétnyelvű - szerb és magyar feliratú - emlékkő őrzi a két nép közös, török elleni diadalának emlékét. Kevésbé dicsőséges időkről árulkodnak a hat évvel ezelőtti bombázások nyomán megmaradt épülettorzók, szomorú mementó-

jaként annak, amikor a nagyhatalmak a népen kívánják megtorolni a felettük uralkodó nagypolitika gaztetteit. Belgrád azonban élni akar - a nyugati színvonalú kiszolgálás ötvöződik a városban a balkáni életörömmel. És persze a szerb felfokozottsággal - amelynek nagy előnye abban rejlik, hogy e nemzet fiai vendégeiket és barátait szeretni is éppen annyira képesek, mint amilyen dühvel az ellenségeiket tudják gyűlölni.

Amikor másnap - ismét Kevevára - megébredünk, elindulunk a szerb-román határ, a Vaskapu felé. Ez a tájék a Duna - Széchenynek köszönhető - szabályozásáig igazi mocsárvidék volt; mi sem árulkodik jobban erről, mint hogy a Belgrádtól tizenegynéhány kilométerre fekvő Pancsova sokáig csak hajón volt megközelíthető. Az, hogy mekkora ereje van erre felé a folyamnak, abból is nyilvánvaló, hogy Kevevára és Szendrő között most, a szabályozás után is ezerhatszáz méternyi széles a Duna - jobb partján pedig ott magasodik Európa egyik legnagyobb vízi erődítménye, a Nagy Lajos királyunk által emeltetett, huszonöt tornyú szendrői vár. A belső udvaron igazi balkáni hangulat uralkodik - kecskék legelnek békésen, aminek két előnye is van: vérbeli középkori hangulatot varázsolnak a várudvarra, és nekik köszönhetően kaszálni sem muszáj. Szendrő egyébként igencsak megszenvedte a történelmet - a második világháború idején négy-százötven, lőszerezrel teli német vagon robbant fel a vár közvetlen szomszédságában, több tornyát is romba döntve, a Szerbia elleni NATO-bombázások idején pedig a helyi olajfinomító esett néhány jól irányzott amerikai rakéta áldozatául, napokig ontva folyót füstjét az északabbi területek - például Kevevára és Székelykeve - felé.

(folytatjuk)

A siménfalvi árvízkarosultakat Székelyderzsből és Székelymuzsnából a következő személyek támogatták:

Székelyderzsből:

1. Albert Imre
2. Albert Magda
3. Árkosi Ernő
4. Bálint Domokos
5. Bálint Domokosné
6. Bálint Jenő
7. Bálint Vilmos
8. Ballók Ákos id.
9. Ballók Csilla
10. Ballók Dezső
11. Ballók Domokos
12. Ballók Klári
13. Ballók Ödön
14. Ballók Ödön id.
15. Barta Elvira
16. Barta Jenő
17. Barta Józsefné
18. Barta Mihály
19. Barta Tibor
20. Barta Tiborné
21. Bartha Balázs
22. Bartha Bálint
23. Bartos Margit
24. Bartos Piroska
25. Benedek Dezső id.
26. Benedek Ferenc
27. Besika Tibor
28. Biás Ákos
29. Biás Béla
30. Biás Ferenc
31. Brók Anna
32. Brók Árpád
33. Brók Bálint
34. Brók Dénes
35. Brók Ernő
36. Brók Melinda
37. Csomor Piroska
38. Csukor Dezső
39. Csukor Margit
40. Csukor Tibor
41. Dámó Anna
42. Dámó György id.
43. Dámó Júlia
44. Dámó Károly
45. Demeter Margit
46. Demeter Sándor Loránd
47. Dénes Ákos
48. Dénes Albert
49. Dénes Antal
50. Dénes Árpád B.
51. Dénes Attila
52. Dénes Béla
53. Dénes Béla id.
54. Dénes Béla ifj.
55. Dénes Csaba
56. Dénes Dénesné

57. Dénes Endréné
58. Dénes Ernő
59. Dénes Erzsébet
60. Dénes Ferenc
61. Dénes Ferenc
62. Dénes Géza
63. Dénes Géza
64. Dénes György
65. Dénes Irén
66. Dénes János
67. Dénes László
68. Dénes Margit
69. Dénes Mózes
70. Dénes Mózes
71. Dénes Ödön
72. Dénes Pál
73. Dénes Pál
74. Dénes Tivadar
75. Dénes Vilmos
76. Dénes Vilmos
77. Dodó Anna
78. Egyed Anna
79. Egyed Ödön
80. Elekes Béla
81. Elekes Béla
82. Elekes Erzsébet
83. Elekes Tibor
84. Elekes Tibor
85. Elekes Zoltán
86. Fancsali Pál
87. Fancsali Tibor
88. Forgács Miklós
89. Gábor Jenő
90. Gábor Zsigmond
91. Géger Albert
92. Géger Irén
93. Géger Lóránt
94. Gergely Simona
95. Gidó Dénesné
96. Imre Elvira
97. István Ernő
98. István Ferenc
99. István János
100. István Lenke
101. István Mihály
102. István Tibor
103. Jakab Albert
104. Jakab Márton
105. Káló Ernő
106. Káló Imre
107. Káló Ernő ifj.
108. Kanyaró Dénes
109. Kanyaró Emma
110. Kerekes Sándor
111. Kerestély Árpád
112. Kerestély Dénes
113. Kerestély Ferenc és Eszter

114. Kerestély Ibolya
115. Kerestély János
116. Kerestély Lajos
117. Kerestély Margit
118. Kerestély Zoltán
119. Kis Ilona és Dénes
120. Kis István
121. Kis Károly
122. Kiss Árpád
123. Kocs Elemérné
124. Kocs Albert
125. Kocs Árpád
126. Kocs Ferencné
127. Kocs Márta
128. Kónáth Lenke
129. Kovács Csaba
130. Kovács Domokos id.
131. Kovács Domokos ifj.
132. Kovács Irén
133. Kovács Rozália
134. Kovács Sándor
135. Kozák Mihály
136. Kozák Miklós
137. Lakatos Ildikó
138. Lőrincz Lajos
139. Major Richárd
140. Matasca Erzsébet
141. Máthé Ibolyka
142. Maxim Ciprian
143. Menyhárt Albert
144. Menyhárt Albertné
145. Menyhárt Dezső
146. Menyhárt Géza
147. Menyhárt Gizella
148. Mezei Ervin
149. Nagy Ákos
150. Nagy Albertné
151. Nagy Béla
152. Nagy Éva
153. Nagy István
154. Nagy Ödön
155. Nagy Tibor
156. Nagy Vilmos
157. Orbán Ákos
158. Orbán Béla
159. Orbán Berta
160. Orbán Dénes
161. Orbán Emma
162. Orbán Irma
163. Orbán Jolán
164. Orbán József
165. Orbán Kálmán
166. Orbán Lajos ifj.
167. Orbán Mihályné
168. Orbán Ödön
169. Orbán Ödön
170. Orbán Sándor
171. Oroszhegyi Vencel

172. Pál Ákos id.
173. Pál Ákos ifj.
174. Pál Domokos
175. Pál Ernő
176. Pál Ferenc
177. Pál Ödön
178. Pál Tibor
179. Pál Tibor
180. Pál Vilmos
181. Páll Béla
182. Páll Ida
183. Páll Irma
184. Pusztai Lúdia
185. Rosca Dumitru
186. Szócs Anna
187. Szócs Dezső
188. Szócs Ernő
189. Veres Anna
190. Veres Árpád
191. Veres Béla
192. Zoltáni Csaba
193. Zoltáni János
194. Zoltáni Margit

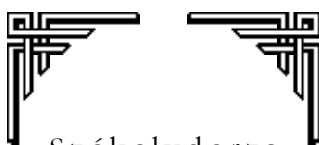
Székelymuzsnából:

1. Ádámosi Ilona
2. Ádámosi Ilona
3. András Attila
4. Asztalos Endre id.
5. Asztalos Endre ifj.
6. Asztalos Lidia
7. Avram Josif
8. Bálint Domokos
9. Bálint Domokos
10. Ballai György
11. Bán Gergely
12. Bán Ilona
13. Bán Mózes
14. Bara Dénes
15. Barta Márta
16. Bartos Anna
17. Bartos Dezső
18. Bartos Gizela
19. Bartos János
20. Bartos Mihály
21. Dénes Bálint
22. Dénes Domokos
23. Dénes Erzsébet
24. Dénes Győző
25. Dénes János
26. Dénes Ödön
27. Dénes Tibor
28. Dénes Tibor
29. Farkas W. - Nemes
30. Gábos Domokos
31. Gábos Zoltán
32. Gedő János id.

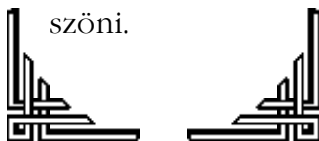

33. Gedő Mártonné
34. Imre Ákos
35. Imre Zsuzsa
36. Kakasi Dénes
37. Kakasi László
38. Kakasi Sándor
39. Kerestély Domokos
40. Kerestély Ida
41. Kerestély Ilona
42. Kerestély Margit
43. Kinda Albertné
44. Kinda Dániel
45. Kinda Ferenc
46. Kinda Gergely
47. Kinda Géza
48. Kinda Ida
49. Kinda Ilona
50. Kinda Irma
51. Kinda Irma
52. Kinda Kálmánné
53. Kinda László
54. Kinda Péter
55. Kinda Zoltán
56. Kiss Dániel
57. Kiss Erzsébet
58. Kiss Ilona
59. Kiss Márton
60. Kiss Tihamér
61. Kocs Ferenc
62. Kocs Irma
63. Kocs Mária
64. Kovács Anna
65. Kovács Csaba
66. Kovács Dénes
67. Kovács Dénes
68. Kovács Domokos
69. Kovács Erzsébet
70. Kovács Erzsébet
71. Kovács Ferenc
72. Kovács Ibolya
73. Kovács Ileana
74. Kovács János
75. Kovács Lídia
76. Kovács Mária
77. Kovács Rózsika
78. Kovács Sándor
79. Kovács Zoltán
80. Lajos Irén
81. Lajos József
82. Lőrincz Dénes
83. Márton Ibolya
84. Márton Kálmán
85. Máté Erzsébet
86. Máté Juliska
87. Máté Lídia
88. Máté Zoltán
89. Mester Margit
90. Mester Mózes
91. Mester Pál
92. Mester Sándor
93. Mester Zsuzsánna

94. Moldován Gizella
95. Nagy Dénes
96. Orbán Magdolna
97. Szabó Anna
98. Sente Árpád
99. Török Dániel
100. Török György
101. Török József
102. Török Margit
103. Zoltáni Ferenc
104. Zoltáni Hajni
105. Zoltáni Józsefné
106. Zoltáni Károly
107. Zoltáni Lenke
108. Zoltáni Péter
109. Zoltáni Tibor

Székelyderzs
Község Önkor-
mányzata nemes
gesztusát az ár-
vízkárosultak
nevében is kö-
szöni.

2005. augusztus 30-
án a Nyikó-menti
Kobátfalván és Simén-
falván az alábbi szé-
kelyderzsiek nyújtot-
tak segítő kezét:

1. Albert Attila
2. Bálint Árpád
3. Ballók Ákos
4. Ballók Csilla
5. Ballók Emő
6. Ballók Katalin
7. Ballók Ödön
8. Benedek Enikő (Kányád)
9. Benedek Zalán (Kányád)
10. Biás Ákos
11. Biás Izabella
12. Brók Árpád
13. Brók Éva
14. Brók Izabella
15. Csukor Dezső
16. Demeter Sándor Loránd
17. Dénes Ákos
18. Dénes Attila
19. Dénes László
20. Dénes Marika
21. Dénes Mónika
22. Elekes Zoltán
23. Fancsali Noémi
24. Fancsali Pál
25. Fancsali Tünde
26. István Izabella
27. Jakab Albert

28. Kerestély Katalin
29. Kerestély Réka
30. Kovács Csaba
31. Kovács Katalin
32. Kovács Médi
33. Kovács Zita
34. Lakatos István
35. Nagy Ágnes
36. Nagy Brigitta
37. Nagy Ödön
38. Orbán Ildikó
39. Orbán Lajos
40. Pál Ákos
41. Pál Kinga
42. Szócs Csaba
43. Toró Éva
44. Zoltáni Jenő

2005. augusztus 30-
31-én a székelyderzsi
Géger István traktorral
és utánfutóval segített
a Székelymogyorósi-
aknak.

2005. augusztus 30-
31-én a székelymuzs-
nai Ramocsa tejfeldol-
gozó tulajdonosának
Kovács Dénesnek a
jóvoltából Karsai Já-
nos traktorral és után-
futóval segített a Szé-
kelymogyorósiaknak.

ROMANIA
PRIMARIA COMUNA SIMONESTI
NR.1560/2005.

ATADASI - ATVE TELI JEGYZOKONYV

A SZEKELYDERZS KOZSSEG LAKOINAK RESZEROL ATADTAK
33.890.000 LEJT + 1.000 FT.-OT 2005 AUGUSZTUS 26-AN.

SIMENFALVA 2005 AUGUSZTUS 26.

ATADJO

ATVEVO

Tízezren együtt – Verespatakért

Gyulafehérvártól nem messze, az Erdélyi Érchegységben létezik egy kisváros, amely olyan, mintha valamelyik meseíró álmodta volna meg. Az irdatlan hegyektől, tisztavízű tavaktól és szapora folyású patakoktól övezett Verespatak megőrizte középkori városzerkezetét; főterén és keskeny utcácskáiban évszázados épületek sorakoznak, a környező ormokon meg szinte egymást érik a rómaiak által fúrt bányajaratok.

Az a bizonyos képzeletbeli meseíró azonban elkövetett egy nagy bűnt Verespatak szemben. A városka körüli hegyeket telerakta aranyércel. Nem is volt igazán nagy gond ez addig, amíg az ember emberhez méltó módszerekkel, és emberhez méltó léptékben kívánta magának a gazdagságot. Azonban néhány éve szemet vetett Verespatakra egy

kanadai tulajdonú aranybányász cég, a Rosia Montana Gold Corporation. Ha tervük sikerrel jár, Verespatak – négy környező hegygel, római és görög katolikus, református és unitárius templomaival, több száz éves házaival, valamint román, magyar és német feliratú temetőivel együtt – eltűnik a föld színéről, hogy egy nyolcszáz hektárnyi, ciánoldattal teli zagytározónak adja át a helyét. (Emlékezzünk – ennek az egyelőre képzeletbeli méregtónak csak töredéke volt az a nagybányai ülepítő, amely néhány éve kis híján végérvényesen meggyilkolta a Tisza élővilágát.)

Helyi polgárok és nemzetközi aktivisták is küzdenek az aranybányászati vállalat terve ellen. A Rosia Montana Gold Corporation elleni harc augusztus utolsó hétvégéjén újabb állomásához érkezett. A verespatakiak a város fölötti fennsíkon három napos fesztivált rendeztek, ahol a résztvevők tízezren bizonyították jelenlétükkel, hogy a természet

és az ősök hagyatéka számukra minden aranynál többet ér. Annak a tanulságnak a jegyében, amelyet az udvarhelyszékieknek – önhibájukon kívül – keservesen kellett megtapasztalniuk nemrégiben. A természet ugyanis előbb-utóbb könyörtelen bosszút áll azért, ha esztelenül próbálja pusztítani és kihasználni az ember.

A VIHARSAROK EGYESÜLET hírei

GYERMEKEK! A következő oldalon egy székely népmesét olvashattok. A kérdés az, hogy kitaláljátok-e a kutya nevét. A megfejtéseket a 222 143-as telefonszámra várjuk.

teleház

Teleházunkban szeptember 30-ig az előző lapszámunkban közölt nyitvatartási rend van még érvényben. Szeretettel várunk mindenkit a teleházba, ahol nyomtatni, cd-t, floppy-t lehet vásárolni és írni. Emelett néhány papíráru és íróeszköz is kapható, ami bármikor kelhet (papír, cerúza, toll, ragasztó stb.).

Az Internetezési lehetőség továbbra is hétvégén működik, de hamarosan hétköznapi igénybevehető lesz kedvezményes áron. Az e-mail küldés, vagy az első 15 perc ingyenes. Árainkról és más szolgáltatásainkról érdeklődhetnek a helyszínen.

Mindenkit szeretettel várunk a szerdai, pénteki és szombati napokon.

A TELEHÁZ-PROGRAMUNKAT A HARGITA MEGYE TANÁCSA TÁMOGATJA.

Nyári táboraink

A tervektől eltérően, az idei két sikeres angol nyelvtábor után a túljelentkezők kérésére augusztus 22-28 között a Viharsarok Egyesület szervezésében sor került a harmadik angol nyelvtáborra is. A táborokba a helybeli gyermekek mellett Magyarországról és Svédországból is érkeztek angolul tanulni vágyó és a falusi élet mindennapjait megismerni akarók. Mind a három alkalommal Péter Júlia székelyudvarhelyi nyelvtanárnő foglalkozott a táborlakókkal, s az intenzív tanulás után Bogos Zoltán és Nemes

Anna Borbála irányításával számtalan szabadidős tevékenységre adódott lehetőség. Legsikeresebb programjaink a számháború, a „Fedezzük fel Székelymuzsnát” és az esztelátogatás voltak. A délutáni programokon a falubeli gyermekek is részt vettek. A tábor lebonyolításában segítséget nyújtott Mester Melinda, Karsai Klári, Bálint Erzsike és családjaik, akiknek áldozatkészségét az Egyesület nagyon köszöni. A pozitív visszajelzések arra buzdítanak minket, hogy az ilyen jellegű táborok szervezését minden évben megismételjük.

Gyermekeknek

A király kutyája

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király. Annak volt egy nagyon-nagyon szép leánya, s volt neki egy kutyája, amit rettentően szeretett. Nem adta volna oda senkinek a világ semennyi kincséért, az egész országért. Akárhova ment sétálni, a kutyát vitte magával. A leányát eljegyezte a szomszéd ország királyfia, s az a királyfi, ahogy járogatott a királykisasszonyhoz, hát erőt megtetszett neki a kutya. Kérte a királykisasszonytól, könyörgött, mert a királytól nem merete kérni. Addig könyörgött, addig istenkedett, hogy a királykisasszony, mikor az apja nem volt otthon, odaadta a kutyát a vőlegényének. Elvitte a királyfi a kutyát, de elfelejtette megkérdezni, hogy minek

hívják. Hiába szólott neki így, hiába szólott neki úgy, a kutya csak szomorkodott.

Gondolt egyet a királyfi s azt mondja az inasának:

- Most elmész oda a királykisasszonyhoz, s megkérdezed, hogy mi a kutyának a neve. De úgy kérdezd meg, hogy azt senki ne hallja, csak egyedül a királykisasszony!

El is ment a királyfinak az inasa, de mikor a nagy terembe belépett, éppen az asztalnál ültek a király, a felesége s a leánya. Hej, de nagy bajban volt az inas, hogy tudja ő megkérdezni, hogy minek hívják a kutyát? Allt egy darabig, állt. Egyszer azt mondja a királykisasszonynak:

- Azért küldött engem ide az, hogy mondd meg neki azt, hogy minek hívják azt.

A királykisasszony átlátott a

szítán, s azt mondja:

- Mondd meg neki azt, annak hívják azt, ahogy te állsz ott, úgy ülök én itt.

Hát elment az inas, s megmondta a királyfinak.

Gondolkozott a királyfi, törte a fejét, mi lehet az, s nagy későre rájött. Biztosan az inas, mikor odament, erőt meg volt ijedve, s nem merete megkérdezni a királykisasszonytól az apja jelenlétében, minek hívják a kutyát, s azért mondta a királykisasszonynak, hogy annak hívják azt, ahogy te állsz ott, úgy ülök én itt. Azt mondja a kutyának:

(folytatjuk)

Székely népmese

Hogy kívülről milyen a tested, azt látod. De milyen belülről?

Lapunk következő számaiban fontos dolgokat olvashatsz testrészeidről, belső szerveidről, megtudhatod, hogyan működik a szervezeted, akkor is, amikor nem ezen gondolkodsz, csak egyszerűen jól vagy rosszul érzed magad.

Miből van a tested?

Tested, mint minden élőlény, növény, állat, ember teste apró építőelemekből, SEJTÉKBŐL áll. Testedet sok billió sejt építi fel. Az egyforma sejtek szorosán összefonódnak, és egy erős anyagot alkotnak, melyet SZÖVET-nek hívunk. Nagyon sok

féle sejt és sokféle szövet is van a testedben:

- az *izomsejt* az izomszövetet vagy húst alkotja, össze tud húzódni, így mozgatja a végtagjaidat.

- a *csontsejt* a kemény, erős csontot építi fel

- a *zsírsejtek* táplálékot, energiát raktároznak zsír formájában, belőlük áll a zsírszövet, a háj.

A sokféle szövetből épülnek fel tested részei, a SZERVEK.

Néhány szerveidet jól látod és ismered. *Menj a tükörhöz és öltsd ki a nyelvéd*: a nyelv is szerv. No meg a szemed is, a füled is, a kezed is szerv. Vannak szerveid, amiket nem látsz, de már sokat hallottál róla és néha érzed is őket: a gyomrod, amit nem látsz, de korog ha már éhes vagy. A szívedet sem látod, de ha odateszed a kezed, érzed, hogy dobog. Minden szervnek megvan a maga bonyolult feladata, de egyedül nem tudják elvégezni. Sok szerv, kisebbek és nagyobbak fognak össze, hogy egy-egy bonyolultabb feladatot ellássanak. Ezeket a szerveket együtt szervrend-

szernak hívjuk. Például az evésnél és az étel feldolgozásnál együtt kell működni a nyelvvednek, a szádnak, a nyelőcsővednek, a gyomrodnak, a beleidnek, az emésztőmirigyednek. Viszont vannak szerveid, amik csak akkor működnek, ha akarod. A kezed, a lábad általában nem mozog, ha nem akarod. *Mozgasd az ujjaidat! És most egy percig tartsd őket mozdulatlanul, sőt, közben ne is beszélj*. Látod, ha akarod meg tudod csinálni. Az ilyen szervek működése tudatos és akaratlagos. A legtöbb szerveid nem ilyen: a szíved, a tüdőd és még sok más részed éjjel-nappal, minden pillanatban működik. Akár tudatos, akár nem, szerveid működését egy szervrendszer irányítja: ez az IDEGRENDSZER. Idegrendszered legfontosabb része az agyad, feladata az is, hogy megismerd a világot, érezz, gondolkodj!

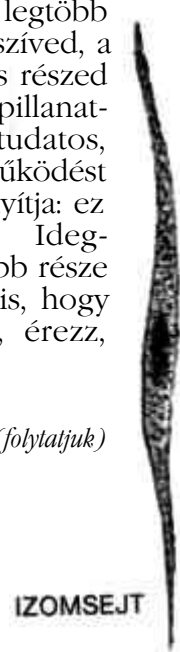
(folytatjuk)

IDEGSEJT

HÁMSEJT

IZOMSEJT

Tájékoztató a 2005-ös évben még érvényben lévő mezőgazdasági támogatásokról és törvényekről:

1. 141-es kormányhatározat

- gázolaj (motorina) ártámogatás 5000 lej/liter - mezőgazdasági munkák végzésére.
Hozzájárulás: típuskéresek letétele a Tanácshoz.

2. 117-es sürgősségi kormányrendelet

- a 2005. évi őszi vetésekre kapható támogatás: pénzben 1.350.000 lej / hektár - kupon formájában.

A kupon felhasználható: vetőmag, műtrágya, vegyszer vásárlására.

- gázolaj (motorina) kupon: 400.000 lej/hektár.

Azok, akik a fenti támogatást igénylik, igényüket típuskéresekkel bejelentik a Tanácshoz. A kérések elfogadásának határidejét időben közöljük.

3. Támogatás állati termékekre (A 64/2005 és a 811 kormányhatározat)

- növendék szarvasmarha 450 kg vágósúly felett 14.000 lej/kg;

- disznóhús (90-110 kg vágósúly között) 12.000 lej/kg;

- bárány 30 kg vágósúly felett 8.000 lej/kg;

- juh és kecsketej 2.800 lej/liter.

Borjú születés

- tejjellenőrzés alatt lévő anyától 2.000.000 lej/db;

- tejjellenőrzés alá be nem vont anyától 1.500.000 lej/db;

- autorizált bikától fedeztetve 1.000.000 lej/db.

Kritériumok: a borjakat legalább 6 hónapos korukig kell tartani és ezután 30-40 napon belül a kérést letenni.

Előhasú üszőkre:

- ha tejjellenőrzés alatt lévő anyától származnak 8.000.000 lej/db;

- ha tejjellenőrzés alá be nem vont anyától származó 4.000.000 lej/db;

- ha fedeztetés útján, autorizált bikától származnak 4.000.000 lej/db;

- ha a bika nevelő anyától származik 16.000.000 lej/db.

Ebben az esetben a kérések letétele az elléstől számított 30 napon belül kell hogy megtörténjen.

A kérések kitöltését a borjúszületésre és az előhasú üszőkre vonatkozó támogatás esetében a beondozó technikusnál kell kezdeményezni és azután a Tanácshoz leadni.

Információk

Figyelem!

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy lapunk lehetővé teszi az ingyenes apróhirdetések feladását, valamint jókivánságok küldését. Hirdetését vagy jókivánságait a szerkesztőségbe vagy a derzsi parókiára kérjük eljuttatni, minden hónap 25-ig.

Legjobb fotó a Verespataki fesztiválról

Pályázati felhívás

Folytatódik a VÉGVÁR pályázata a község határaitól élő gyógynövényekről való ismereteink feltérképezésére. Ez év végéig minden lapszámban megjelölünk öt növényt és az a feladat, hogy ezekről minden benevező írjon le mindent, amit tud (hol látta a növényt, mi a hagyományos felhasználása, gyógyhatásai, stb.). Év végén a nyerteseket értékes ajándécsomaggal díjazzuk. E lapszámunk öt növénye: orbáncfű, cickafark, margaréta, ördögborda, kékingyő. A pályamunkákat a székelyderzsi parókiára vagy a szerkesztőség címére kérjük eljuttatni!

VÉGVÁR ♦ Havonta megjelenő ingyenes községi lap. Kiadja a Viharsarok Egyesület és Székelyderzsi Polgármesteri Hivatala
Postacímünk: 537076 - Székelymuzsna 110. szám Telefon és fax: +40 266 222 143 Honlap: <http://viharsarok.erdely.org>
e-mail: viharsarok@erdely.org

Szerkesztőbizottság: Farkas Wellmann Endre (főszerkesztő), Demeter Sándor Loránd (főszerkesztő-helyettes), Nemes Anna Borbála (intendáns), Újvárosi Katalin (vallás), Szabó Andreea (jogi tanácsadás), Szabó József (környezetvédelem), Bogos Zoltán (terjesztés).